

Szkolenie: „Kwalifikowalność wydatków w projektach współfinansowanych ze środków EFS +”

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

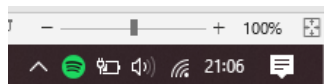
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dzień dobry. Czy mnie słycać?

Osobom, które nie słyszą dźwięku proponuję przeładować (odświeżyć pokój) lub włączyć głośniczek przy zegarku windowsowym lub podłączyć słuchawki.

Pamiętaj o kliknięciu
JOIN AUDIO BY COMPUTER na samym końcu logowania

Program szkolenia

Godzina	Plan szkolenia
8.30 – 10.30	zajęcia: Test wstępny Podstawy prawne kwalifikowalności wydatków, w tym: Wytuczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027; Ogólne warunki kwalifikowalności wydatków, w tym: •Ogólne zasady kwalifikowalności, •Cross-financing, •Rozliczanie efektów projektu, •Reguła proporcjonalności, •Trwałość projektu, •Wydatki niekwalifikowalne;
10.30 – 10.45	Przerwa
10.45 – 12.00	zajęcia: Szczególne warunki kwalifikowalności, w tym: •zasada faktycznego ponoszenia wydatków, •wkład niepieniężny, •kwalifikowalność VAT; Zasady udzielania zamówień w ramach projektów, w tym: •zasada konkurencyjności;
12.00 – 12.20	Przerwa
12.20 – 14.00	zajęcia: Personel projektu, w tym: •zatrudnienie lub oddelegowanie do realizacji projektu, •dotatki, nagrody, premie; Kwalifikowalność uczestników projektu; Uproszczone metody rozliczania wydatków, w tym: •obowiązek stosowanie uproszczonych metod w projektach do 200 tys. euro, •projekty rozliczane stawkami jednostkowymi, •projekty rozliczane kwotami ryczałtowymi; Katalog kosztów pośrednich i zasady ich rozliczania;
14.00 – 14.15	Przerwa
14.15 – 15.30	zajęcia: Najczęściej popełniane błędy; Panel dyskusyjny, w tym ciekawostki; Test końcowy i ankieta oceniająca szkolenie; Sesja pytań i odpowiedzi; Podsumowanie.

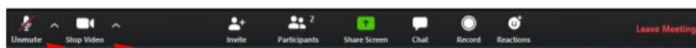
Ikony **mikrofonu i kamery** pozwalają sterować tymi urządzeniami (**włączać/wyłączać**).

Jeśli są **przekreślone**, to oznacza, że urządzenia są **wyłączone** i inni uczestnicy nie mogą Cię usłyszeć i/lub zobaczyć.

Uwaga – po dołączeniu do spotkania mikrofon i kamera mogą być domyślnie wyłączone.

Dla jakości szkolenia zachęcam do interakcji wideo/głos i włączenia kamerek.

Mikrofony włączamy w trakcie dyskusji/pytań odpowiedzi.

DYSKUSJA, ZADAWANIE PYTAŃ

ZAGADNIENIA PROGRAMU SZKOLENIA

MATERIAŁY SZKOLENIOWE

ANKIETA

TEST WSTĘPNY

TEST KOŃCOWY

HARMONOGRAM

5

W przypadku krótkiej awarii szkolenie będzie wznowione w ZOOM.

W przypadku dłuższej awarii podjęte zostaną niezbędne działania aby wznowić szkolenie w ZOOM.

W ostateczności zmieniona zostanie platforma. Nowy link do nowej platformy zostanie przekazany Państwu na adresy e-mail.

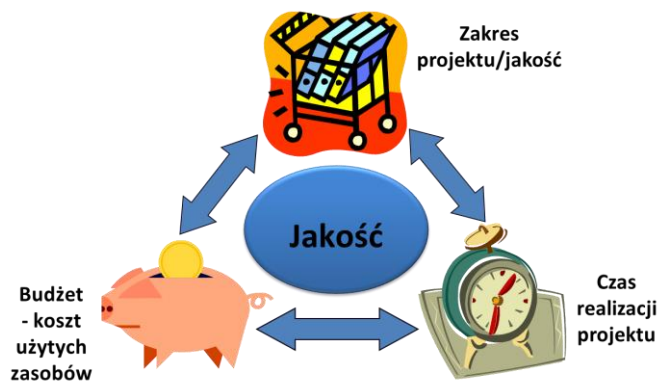
Test wstępny

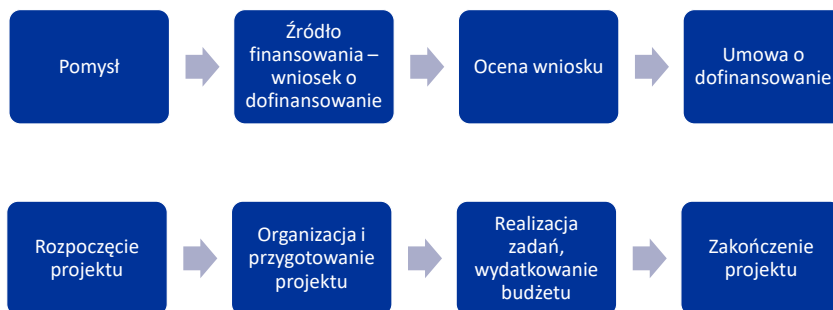
Wprowadzenie

Złoty trójkąt w metodologii projektowej

9

10

Obowiązki Beneficjenta

- Beneficjent *w imieniu swoim i Partnerów* odpowiada za realizację Projektu zgodnie z niniejszą umową, w szczególności z Wnioskiem, w tym za:
  - osiągnięcie założeń merytorycznych Projektu i utrzymanie celu projektu wyrażonych wskaźnikami produktu oraz rezultatu bezpośredniego określonymi we Wniosku;**
  - realizację Projektu w oparciu o **harmonogram realizacji Projektu określony we Wniosku;**
  - zapewnienie realizacji Projektu przez personel **Projektu posiadający kwalifikacje** określone we Wniosku lub/i przez osoby bezpośrednio wskazane we Wniosku;
  - zachowanie trwałości, o ile tak przewiduje Wniosek;**
  - zbieranie danych osobowych uczestników Projektu** (osób lub podmiotów) zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania;
  - przetwarzanie danych osobowych zgodnie z RODO** oraz ustawą o ochronie danych osobowych;
  - dokumentowanie spełnienia przez uczestnika projektu kryteriów kwalifikowalności** uprawniających go do udziału w projekcie zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków;
  - zapewnienie stosowania zasady równości szans i niedyskryminacji**, a także¹ równości szans kobiet i mężczyzn, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji.

Podstawy prawne kwalifikowalności wydatków

Dokumenty Unii Europejskiej

1. [ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY \(UE\) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus \(EFS+\) oraz uchylające rozporządzenie \(UE\) nr 1296/2013](#)
2. [ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY \(UE\) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej](#)
3. [Sprawozdanie krajowe – Polska 2019 \(DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI, 27.2.2019 r. SWD\(2019\) 1020 final\)](#)
4. [Sprawozdanie krajowe – Polska 2020 \(DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI, 26.2.2020 r. SWD\(2020\) 520 final\)](#)
5. [ZALECENIE RADY w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r. \(20.5.2020 r. COM\(2020\) 521 final\)](#)
6. [Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej \(17, 18, 19, 20 i 21 lipca 2020 r.\) – Konkluzje](#)
7. [Komentarz do rozporządzeń unijnych dla polityki spójności na lata 2021-2027](#)

KOMENTARZ DO ROZPORZĄDZEŃ UE
DLA POLITYKI SPÓJNOŚCI NA LATA 2021-2027

Wydawca:
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Departament Strategii
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
Tel. (+48) 22 273 76 01
www.funduszeuropejskie.gov.pl
www.mfipr.gov.pl

Nowa definicja wytycznych z nowej ustawy wdrożeniowej

- **38) wytyczne** - instrument prawny określający ujednoczone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów oraz stosowane przez te instytucje na podstawie właściwego porozumienia, kontraktu programowego, o którym mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, albo umowy oraz przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu.

Dokumenty krajowe

1. USTAWA z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. „ustawa wdrożeniowa”)

Wytyczne krajowe ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego

Wytyczne obowiązujące

- [Wytyczne dotyczące warunków księgowania wydatków oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów polityki spójności na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 5 października 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące szczegółowego opisu priorytetów \(SZOP\) krajowych i regionalnych programów na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 5 października 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące komitetów monitorujących na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 4 października 2023 r.
- [Wytyczne dotyczące ewaluacji polityki spójności na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 7 września 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 27 października 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 27 października 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 8 listopada 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 17 listopada 2022 r.
- **[Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 25 listopada 2022 r., zostały zmienione i podpisane 14 marca 2025 r., zmiana obowiązuje od 25.03.2025 r.**
- [Wytyczne dotyczące korzystania z usług ekspertów w programach na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 8 grudnia 2022 r.
- [Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 5 stycznia 2023 r., zostały zmienione i podpisane 10 marca 2025 r., zmiana obowiązuje od 19.03.2025 r.
- [Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027](#) - wytyczne obowiązują od 4 maja 2023 r.

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/wytyczne-na-lata-2021-2027>

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

Serwis zarządzany przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Portal Funduszy Europejskich

Skorzystaj
O Funduszach
Wiadomości
Punkty Informacyjne
🔍 Szukaj w serwisie
📄 Serwis programów

Strona główna > Dowiedz się więcej o Funduszach Europejskich > Prawo i dokumenty

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków 2021-2027

17.03.2025

Dokument

[Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków 2021-2027](#)

PDF 400 KB

Wytyczne określają ujednolicone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla EFS+, EFRR, FS i FST.

Zmienione Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z 14 marca 2025 r. są stosowane od 25 marca 2025 r.

Główne zmiany w Wytycznych polegają na:

- podniesieniu dla zamówień progu determinującego stosowanie zasady konkurencyjności z 50 tys. zł netto do 80 tys. zł netto – sekcja 3.2.2;
- doprecyzowaniu (zgodnie z wyrokiem Sądu z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie T-357/19), że prawną możliwością odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego należy badać nie tylko z punktu widzenia beneficjenta, lecz również innego podmiotu ponoszącego wydatki w projekcie (partnera, grantobiorcy, ostatecznego odbiorcy, uczestnika projektu – podrozdział 3.5);
- doprecyzowaniu postanowień wytycznych w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów – podrozdział 3.7;
- doprecyzowaniu (zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060), że limity 10% oraz 15% odnoszą się do nabycia (zakupu) nieruchomości i nie dotyczą wydatków poniesionych na nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości – podrozdział 3.4.

Wersja archiwalna:

[Wersja archiwalna: obowiązuje od 25.11.2022 do 24.03.2025](#)

Informacja dotycząca zmiany wytycznych

- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-kwalifikowalnosci-2021-2027>
- 14 marca 2025 r. zostały podpisane przez MFIPR nowe, zmienione wytyczne
- zmienione Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z 14 marca 2025 r. są stosowane od dnia ogłoszenia komunikatu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie Wytycznych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” tj. od dnia 25 marca 2025 r.

Główne zmiany w wytycznych

- podniesienie dla zamówień progu determinującego stosowanie zasady konkurencyjności z 50 tys. zł netto do 80 tys. zł netto – sekcja 3.2.2;
- doprecyzowanie (zgodnie z wyrokiem Sądu z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie T-357/19), że prawną możliwość odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego należy badać odrębnie dla beneficjenta, oraz odrębnie dla każdego z pozostałych podmiotów ponoszących wydatki w projekcie (partnera, grantobiorcy, ostatecznego odbiorcy, uczestnika projektu) – podrozdział 3.5;
- doprecyzowanie postanowień dotyczących zaliczek – by uniknąć wątpliwości w zakresie finansowania zaliczek wypłaconych przez beneficjentów wykonawcom usług i towarów, które mogą zostać dostarczone po końcowej dacie kwalifikowalności wydatków – podrozdział 2.3, 3.1;
- doprecyzowanie postanowień wytycznych w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów – podrozdział 3.2;
- doprecyzowanie (zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060), że limity 10% oraz 15% odnoszą się do nabycia (zakupu) nieruchomości i nie dotyczą wydatków poniesionych na nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości – podrozdział 3.4.
- Aktualizacja dzienników ustaw, poprawki redakcyjne

21

Nowości w ZK od marca 2025 r.

- Legenda: **Wyraz czerwony oznacza poprzednią treść, wyraz zielony przedstawia nową treść**
- Zaktualizowano odesłania do Dzienników Ustaw
- Zmieniono spójnik **oraz** na **lub** w sekcji 3.2 pkt. 2
- Zmieniono próg stosowania ZK z **50.000 zł** na **80.000 zł**
- Zmieniono treść wyłączenia sekcja 3.2.1 pkt 2 w literze j. poprzez wykreślenie poprzedniej treści i wprowadzenie wyłączenia dot. podobnych usług lub robót budowlanych
- Uszczegółowiono badanie konfliktu interesów przypadku wyłączenia sekcja 3.2.1 pkt 4
- Zmieniono treść przypisu dot. szacowania
- Usunięto odesłanie do litery „k” w sekcji 3.2.2. w punkcie 7
- Zaktualizowano wartości euro, w sekcji 3.2.4 pkt 4 lit. e było **5 382 000 EUR i 140 000 EUR**, jest **5 538 000 EUR i 143 000 EUR**

22

Wykaz skrótów

Wykaz pojęć

Rozdział 1. Cel i zakres wytycznych

Rozdział 2. Ogólne warunki kwalifikowalności wydatków

Podrozdział 2.1. Okres kwalifikowalności

Podrozdział 2.2. Ogólne warunki kwalifikowalności

Podrozdział 2.3. Wydatki niekwalifikowalne

Podrozdział 2.4. Cross-financing

Podrozdział 2.5. Rozliczanie efektów projektu i reguła proporcjonalności

Podrozdział 2.6. Trwałość projektu

Rozdział 3. Szczególne warunki kwalifikowalności

Podrozdział 3.1. Zasada faktycznego ponoszenia wydatków

Sekcja 3.1.1. Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków

Podrozdział 3.2. Zasada konkurencyjności

Sekcja 3.2.1. Wyłączenia

Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia

Sekcja 3.2.3. Ogłoszenia

Sekcja 3.2.4. Umowa w sprawie zamówienia

23

cd. Rozdział 3. Szczególne warunki kwalifikowalności

Podrozdział 3.3. Wkład niepieniężny

Podrozdział 3.4. Zakup nieruchomości

Sekcja 3.4.1. Pozostałe wydatki związane z nabyciem nieruchomości

Sekcja 3.4.2. Nabycie prawa użytkowania wieczystego

Sekcja 3.4.3. Nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości

Podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT)

Podrozdział 3.6. Opłaty finansowe

Podrozdział 3.7. Amortyzacja i leasing środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Podrozdział 3.8. Personel projektu

Podrozdział 3.9. Instrumenty finansowe

Sekcja 3.9.1. Warunki wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców

Sekcja 3.9.2. Wydatki kwalifikowalne

Sekcja 3.9.3. Łączenie instrumentów finansowych z innymi formami wsparcia

Sekcja 3.9.4. Koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie

Sekcja 3.9.5. Dokumentowanie wydatków

Podrozdział 3.10. Uproszczone metody rozliczania wydatków

Sekcja 3.10.1. Metodyka

Podrozdział 3.11. Finansowanie niepowiązane z kosztami

Podrozdział 3.12. Koszty pośrednie

Podrozdział 3.13. Projekty innowacyjne i ponadnarodowe EFS+

Rozdział 4. Uczestnicy projektu i podmioty otrzymujące wsparcie z EFS+

24

Ogólne warunki kwalifikowalności wydatków

MATRYCA KWALIFIKOWALNOŚCI

Podrozdział 2.2. Ogólne warunki kwalifikowalności

1) Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

- a) jest zgodny z przepisami prawa,
- b) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,
- c) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,
- d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,
- e) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem, o ile SZOP lub regulamin wyboru projektów dopuszcza kwalifikowalność kosztów związanych z przygotowaniem projektu,
- f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych oraz z zasadami określonymi przez IZ,
- h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
- i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek, z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 3.1.

Podrozdział 2.3. Wydatki niekwalifikowalne

1) Wydatkami niekwalifikowalnymi są wydatki wskazane w art. 64 rozporządzenia ogólnego¹, art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia EFRR i FS, art. 16 ust. 1 rozporządzenia EFS+, art. 9 rozporządzenia FST oraz:

- a) kary i grzywny,
- b) koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych,
- c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- d) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- e) rozliczony notą księgową koszt zakupu środka trwałego będącego własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi (taki środek trwały może zostać wniesiony do projektu w formie wkładu niepieniężnego),
- f) nagrody jubileuszowe przeznaczone dla personelu projektu,
- g) odprawy pracownicze przeznaczone dla personelu projektu,
- h) wpłaty dokonywane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.*), w tym wpłaty dokonywane przez stronę trzecią,
- i) świadczenia na rzecz personelu projektu realizowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFSS),
- j) koszty ubezpieczenia cywilnego funkcjonariuszy publicznych za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej,

27

Podrozdział 2.3. Wydatki niekwalifikowalne

k) koszty składek i opłat fakultatywnych na rzecz personelu projektu, niewymaganych obowiązującymi przepisami prawa, chyba że:

- i) zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania lub innych właściwych przepisach prawa pracy,
- ii) zostały wprowadzone co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu,
- iii) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników beneficjenta,
- l) koszt zaangażowania personelu projektu zatrudnionego jednocześnie na podstawie stosunku pracy w IZ, IP, IW, gdy zachodzi konflikt interesów rozumiany jako naruszenie zasady bezinteresowności i bezstronności poprzez w szczególności wykonywanie zadań mających związek lub kolidujących ze stanowiskiem służbowym, mających negatywny wpływ na sprawy prowadzone w ramach obowiązków służbowych, lub na bezstronność prowadzenia spraw służbowych z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste,
- m) koszt zaangażowania pracownika beneficjenta na podstawie umowy cywilnoprawnej innej niż umowa o dzieło, z wyjątkiem:
  - i) przypadków, gdy szczególnie przepisy dotyczące zatrudniania danej grupy pracowników uniemożliwiają wykonywanie zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy,
  - ii) prac badawczo-rozwojowych,

28

Podrozdział 2.3. Wydatki niekwalifikowalne

- n) transakcje, bez względu na liczbę wynikających z nich płatności, dokonane w gotówce, których wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.),
- o) zaliczka wypłacona **wykonawcy** przez beneficjenta niezgodnie z postanowieniami umowy, lub jeśli element objęty zaliczką nie jest kwalifikowalny lub nie został faktycznie zrealizowany lub dostarczony **w okresie kwalifikowalności projektu**,
- p) koszty operacyjne projektu EFRR/FS/FST, czyli wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji (m.in. wydatki poniesione na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w eksploatacyjnej fazie inwestycji, wydatki na produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na części zamienne, energię oraz środki chemiczne do wykorzystania podczas fazy eksploatacyjnej inwestycji) chyba, że zostały zatwierdzone we wniosku o dofinansowanie projektu w związku z przedmiotem i specyfiką projektu oraz poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie projektu.

29

Podrozdział 3.3. Wkład niepieniężny

1) Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, może stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile spełnione są następujące warunki:

- a) kwota dofinansowania w momencie końcowego rozliczenia projektu nie przekracza kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych z wyłączeniem wkładu niepieniężnego,
- b) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub nieodpłatnej pracy społecznej członków stowarzyszenia wykonywanej na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261, ~~z późn. zm.~~) – ze składników majątku beneficjenta lub majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu,
- c) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami,
- d) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
- e) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,
- f) wkład niepieniężny nie był uprzednio współfinansowany ze środków UE.

30

Podrozdział 3.4. Zakup nieruchomości

Zakup nieruchomości kwalifikuje się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, a jej wartość potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami; wartość nieruchomości powinna być określona na dzień jej zakupu zgodnie z art. 156 ust. 3 tej ustawy,
- b) nabyta nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu i kwalifikowana wyłącznie w zakresie, w jakim jest wykorzystana do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu,
- c) zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i wskazany w umowie o dofinansowanie projektu.

Zakup nieruchomości został uregulowany w Wytycznych dot. kwalifikowalności w podrozdziale 3.4

Reguluje on poza kwestiami ogólnymi:

Sekcja 3.4.1. Pozostałe wydatki związane z nabyciem nieruchomości

Sekcja 3.4.2. Nabycie prawa użytkowania wieczystego

Sekcja 3.4.3. Nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości

Prześledźmy te informacje w wytycznych, strony 46 – 52.

31

Podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT)

- 1) **Podatek VAT w projekcie**, którego łączny koszt (**koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne**) jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), **może być kwalifikowalny**, z zastrzeżeniem pkt 8 i 10.
- 2) **Podatek VAT w projekcie**, którego łączny koszt (**koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne**) wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), **jest niekwalifikowalny**, z zastrzeżeniem pkt 3.
- 3) Podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt (**koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne**) wynosi co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), może być kwalifikowalny, gdy **brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT** zgodnie z przepisami prawa krajowego, z zastrzeżeniem pkt 8. IZ zapewnia, że załącznikiem do umowy o dofinansowanie projektu jest oświadczenie, o którym mowa w pkt 9.
- 4) Ponowne badanie kwalifikowalności podatku VAT jest wymagane w przypadku zmiany łącznego kosztu projektu mającej wpływ na kwalifikowalność VAT.
- 5) Do przeliczenia łącznego kosztu projektu, o którym mowa w pkt 1-3, stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez KE, aktualny w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, a w przypadku, o którym mowa w pkt 4 – w dniu zawarcia aneksu do umowy wynikającego ze zmiany łącznego kosztu projektu.

32

Podrozdział 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT)

6) Warunek określony w pkt 3 oznacza, iż zapłacony podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi (zob. definicja beneficjenta oraz pkt 2 lit. c-e rozdział 1)9 PRZYPIIS „Kwalifikowalność VAT jest badana odrębnie w odniesieniu do każdego z tych podmiotów.” ani żadnemu innemu podmiotowi zaangażowanemu w realizację projektu lub wykorzystującemu do działalności opodatkowanej produkty będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej jak i operacyjnej, ani uczestnikowi projektu, czy innemu podmiotowi otrzymującemu wsparcie z EFS+, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez podmiot beneficjenta czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

WAŻNE!

8) W SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu IZ/IP/IW w ramach EFRR/FS/FST może wyłączyć możliwość kwalifikowania podatku VAT.

33

cross-financing – zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu

Podrozdział 2.4. Cross-financing

- 1) Cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii kosztów wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu lub programu. Cross-financing może dotyczyć całości lub części projektu w zależności od typu projektów.
- 2) W przypadku wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu stosuje się zasady komplementarnego funduszu: EFRR albo EFS+.

WAŻNE!

3) Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić **więcej niż 15% finansowania UE** każdego priorytetu. Limit wydatków w ramach cross-financingu na poziomie projektu, grupy projektów lub działania określa IZ w SZOP – zgodnie z programem. Cross-financing na poziomie grantobiorcy wliczany jest do limitu cross-financingu na poziomie projektu.

34

Podrozdział 2.4. Cross-financing

4) Warunki rozliczania wydatków w ramach cross-financingu są określone **w programie, SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu.**

5) Kategorie **kosztów wydatków**, które zostaną poniesione w ramach cross-financingu, uwzględnione są w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu i podlegają rozliczeniu we wnioskach beneficjenta o płatność.

35

Podrozdział 3.7. Amortyzacja i leasing środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

1) Szczegółowe warunki kwalifikowalności wydatków poniesionych w związku z zastosowaniem technik finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności do danego dobra na beneficjenta (np. leasing), określone są **w regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu.**

2) **Koszty amortyzacji mogą być uznane za kwalifikowalne** na warunkach określonych w art. 67 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, tj. gdy spełnione są następujące warunki:

- a) kwota wydatków jest należycie uzasadniona dokumentami potwierdzającymi o wartości dowodowej równoważnej fakturom obejmującym koszty kwalifikowalne,
- b) koszty odnoszą się wyłącznie do okresu realizacji projektu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu,
- c) dotacje publiczne nie zostały wykorzystane do celów nabycia amortyzowanych aktywów.

3) W przypadku zastosowania leasingu finansowego wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest:

- a) kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (raty kapitałowej) przedmiotu umowy leasingu, albo
- b) kwota przypadająca na fakturę nabycia przedmiotu leasingu wystawiona na rzecz leasingodawcy, o ile we wniosku o dofinansowanie projektu leasingodawca został wskazany jako podmiot upoważniony do poniesienia wydatku na zakup leasingowanego dobra.

36

4) W przypadku zastosowania leasingu operacyjnego wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta, związanej ze spłatą kapitału przedmiotu umowy leasingu.

5) W przypadku gdy okres obowiązywania umowy leasingu wykracza poza końcową datę kwalifikowalności wydatków, wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania w sytuacji, o której mowa w pkt 3 lit. a, są raty leasingowe, zapłacone w okresie kwalifikowalności wydatków wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu.

37

Podrozdział 2.5. Rozliczanie efektów projektu i reguła proporcjonalności

1) Właściwa instytucja będąca stroną umowy zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu, a w przypadku projektów EFS+ także z uwzględnieniem konieczności zachowania trwałości rezultatów projektu (o ile dotyczy).

2) Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników, o których mowa w pkt 1, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej. IZ określa w SZOP lub w umowie o dofinansowanie projektu sposób weryfikacji i metodę zatwierdzania stopnia osiągnięcia wskaźników w ramach danego programu, z uwzględnieniem pkt 3-8.

(...)

5) Zasadność rozliczenia projektu EFS+ zgodnie z regułą proporcjonalności oceniana jest według stanu na zakończenie realizacji projektu, na etapie weryfikacji wniosku o płatność końcową.

6) Reguła proporcjonalności może mieć zastosowanie w projektach EFS+ rozliczanych w oparciu o uproszczone metody, przy czym wyłącznie do takich wskaźników produktu lub rezultatu, które nie stanowią podstawy rozliczania uproszczonych metod.

7) Właściwa instytucja będąca stroną umowy może podjąć decyzję o odstąpieniu od rozliczenia projektu EFS+ zgodnie z regułą proporcjonalności w przypadku:

a) wystąpienia siły wyższej,

b) jeśli beneficjent o to wnioskuje i należyście uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu.

38

Podrozdział 2.6. Trwałość projektu

1) Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

2) Obowiązek zachowania trwałości projektu zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego dotyczy projektów EFRR/FS/FST obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne. W przypadku projektów EFS+ zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub w sytuacji, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej. W przypadku projektów FST w zakresie określonym w art. 8 ust. 2 lit. k, lit. l oraz lit. m rozporządzenia FST zachowanie trwałości projektu obowiązuje wtedy, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

3) Za datę płatności końcowej, o której mowa w art. 65 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, uznaje się:

- a) datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki,
- b) datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w przypadkach innych niż określone w lit. a.

39

Rozdział 3. Szczególne warunki kwalifikowalności

Podrozdział 3.1. Zasada faktycznego ponoszenia wydatków

1) Z zastrzeżeniem warunków i procedur ponoszenia wydatków określonych w SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu, do finansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony.

2) Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku płatniczego (obciążenie rachunku płatniczego beneficjenta). Wyjątki od powyższej reguły stanowią:

- a) wkład niepieniężny, o którym mowa w podrozdziale 3.3,
- b) dodatki i wynagrodzenia wypłacone uczestnikom projektu przez stronę trzecią i poświadczone beneficjentowi projektu EFS+, a także FST w zakresie określonym w art. 8 ust. 2 lit. k, lit. l, lit. m oraz lit. o (z wyłączeniem inwestycji w infrastrukturę) rozporządzenia FST, pod warunkiem, że zostały poniesione zgodnie z przepisami prawa krajowego, z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy o rachunkowości, a ich wartość nie przekracza kosztów poniesionych przez stronę trzecią (wysokość wkładu musi wynikać z dokumentacji księgowej podmiotu wypłacającego, co może podlegać kontroli, i odnosić się wyłącznie do okresu, w którym uczestnik projektu uczestniczy we wsparciu),
- c) koszty amortyzacji,
- d) rozliczenia dokonywane na podstawie noty księgowej,
- e) potrącenia występujące, gdy dwie strony są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami,

40

- f) skuteczne złożenie depozytu sądowego przez beneficjenta w związku z realizacją projektu,
- g) wydatek z tytułu udzielonej gwarancji/poręczenia zgodnie z art. 68 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego,
- h) wydatki poniesione przez partnera prywatnego w ramach projektów hybrydowych, z zastrzeżeniem pkt 8,
- i) odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- j) płatności dokonywane w imieniu beneficjenta z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych w Banku Gospodarstwa Krajowego.

41

Podrozdział 3.3. Wkład niepieniężny

- 1) Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, może stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile spełnione są następujące warunki:
  - a) kwota dofinansowania w momencie końcowego rozliczenia projektu nie przekracza kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych z wyłączeniem wkładu niepieniężnego,
  - b) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub nieodpłatnej pracy społecznej członków stowarzyszenia wykonywanej na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261, ~~z późn. zm.~~) – ze składników majątku beneficjenta lub majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu,
  - c) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami,
  - d) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
  - e) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,
  - f) wkład niepieniężny nie był uprzednio współfinansowany ze środków UE.

42

Podrozdział 3.8. Personel projektu

1) Koszty związane z zaangażowaniem personelu projektu mogą być kwalifikowalne, o ile konieczność zaangażowania personelu projektu wynika z charakteru projektu. Niekwalifikowalne koszty personelu projektu zostały wskazane w podrozdziale 2.3.

2) Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu projektu są wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Pracownicze Plany Kapitałowe, odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny.

3) Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu projektu do pełnienia zadań związanych z realizacją projektów beneficjenta jest odpowiednio udokumentowane postanowieniami umowy o pracę, porozumienia lub zakresem czynności służbowych pracownika lub opisem stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektów. Dokumenty te powinny obejmować wszystkie zadania personelu projektu lub projektów.

43

Podrozdział 3.8. Personel projektu

4) Jeżeli stosunek pracy pracownika beneficjenta jedynie w części obejmuje zadania w ramach projektu, koszt wynagrodzenia personelu projektu jest kwalifikowalny, o ile:

a) zadania związane z realizacją projektów zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,

b) zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację projektu w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,

c) koszt wynagrodzenia personelu projektu odpowiada proporcji, o której mowa w lit. b, chyba że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.

44

Podrozdział 3.8. Personel projektu

5) Koszt wynagrodzenia personelu projektu EFRR/FS/FST nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia pracowników beneficjenta na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji.

6) Koszt wynagrodzenia personelu projektu EFS+ nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia pracowników beneficjenta na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji lub kwoty wynikającej z przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.), zwanej dalej: „Kodeksem pracy” lub statystyki publicznej.

45

Rozdział 4. Uczestnicy projektu i podmioty otrzymujące wsparcie z EFS+

1) W ramach projektu EFS+ wsparcie udzielane jest uczestnikom projektu lub podmiotom określonym we wniosku o dofinansowanie projektu, spełniającym warunki kwalifikowalności, o których mowa w pkt 2.

2) Warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie jest:

a) spełnienie przez niego kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie, co jest potwierdzone właściwym dokumentem, w szczególności zaświadczeniem lub innym dokumentem wystawionym przez właściwy podmiot, albo oświadczeniem uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie, jeżeli kryterium kwalifikowalności nie może zostać potwierdzone dokumentem wystawionym przez właściwy podmiot, z zastrzeżeniem pkt 3-5, oraz

b) uzyskanie danych o uczestniku projektu, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia EFS+, tj. m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, lub danych uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych¹⁹ oraz przeprowadzenia ewaluacji, oraz zobowiązanie uczestnika projektu do przekazania informacji na temat jego sytuacji po opuszczeniu projektu.

46

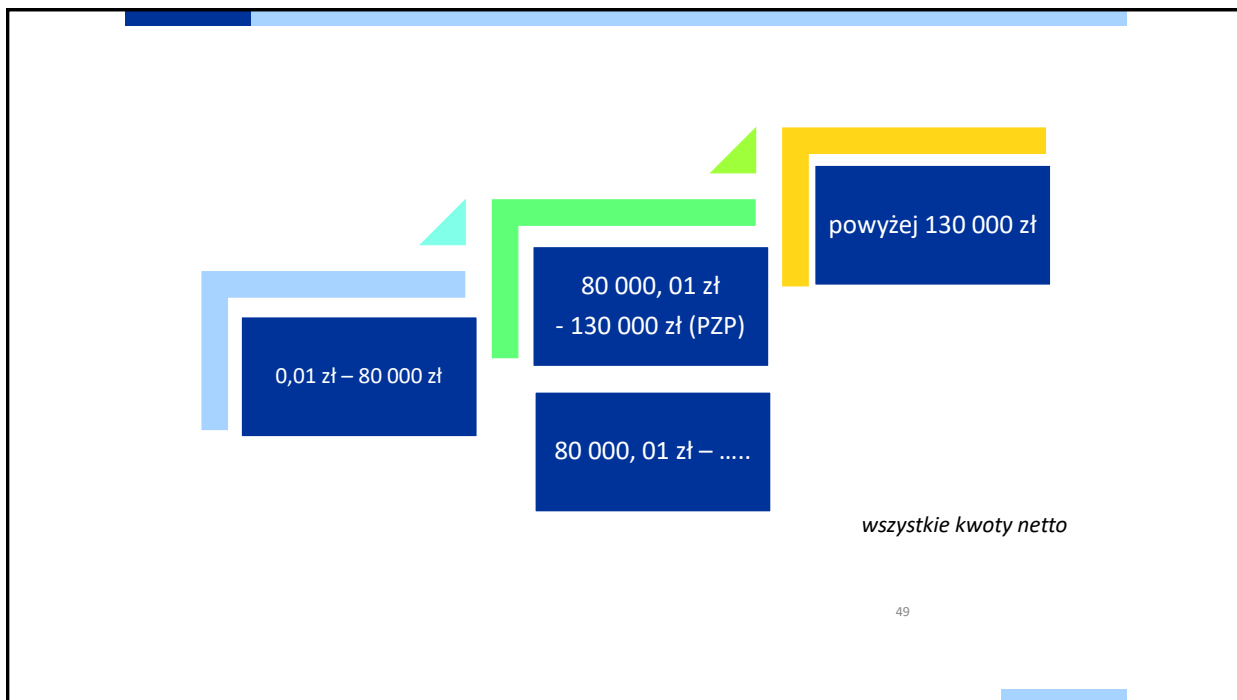
4) Uczestnik projektu nie składa zaświadczenia, o którym mowa pkt 3, jeżeli beneficjent posiada dostęp do danych w systemie teleinformatycznym ZUS lub PUP niezbędnych do potwierdzenia jego kwalifikowalności. Beneficjent samodzielnie przeprowadza weryfikację kwalifikowalności uczestnika projektu, co dokumentuje w postaci elektronicznej, np. wydrukami (do pliku) z systemu teleinformatycznego.

5) Właściwa instytucja będąca stroną umowy w regulaminie wyboru projektów określa rodzaj dokumentu potwierdzającego spełnienie przez uczestnika projektu lub podmiot otrzymujący wsparcie danego kryterium kwalifikowalności uprawniającego do udziału w projekcie.

6) Co do zasady, kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie jest potwierdzana bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach projektu, przy czym jeżeli charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu – kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie potwierdzana może być na etapie rekrutacji do projektu. Właściwa instytucja będąca stroną umowy może określić w regulaminie wyboru projektów maksymalny termin (liczony w dniach od dnia potwierdzenia kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie do dnia udzielenia mu pierwszej formy wsparcia), w którym powinno nastąpić potwierdzenie kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie.

47

Zasady udzielania zamówień w ramach projektów, w tym: zasada konkurencyjności

Rozdział 3. Szczególne warunki kwalifikowalności
 Podrozdział 3.1. Zasada faktycznego ponoszenia wydatków
 Sekcja 3.1.1. Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków

Podrozdział 3.2. Zasada konkurencyjności
 Sekcja 3.2.1. Wyłączenia
 Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia
 Sekcja 3.2.3. Ogłoszenia
 Sekcja 3.2.4. Umowa w sprawie zamówienia

←

50

- **Jakim jesteś beneficjentem? Publicznym, czy prywatnym?**
- **Jaki akt prawny będziesz stosował? Ustawę PZP czy wytyczne?**
- **Kiedy, jaka procedura?**
- **Jak poznać wartość swojego zamówienia?**
- **Regulamin wewnętrzny, brak rozeznania rynku, a zasada konkurencyjności**

51

Szacowanie wartości zamówienia

Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia

1) Podstawą obliczenia szacunkowej wartości zamówienia w ramach projektu jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością. Szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu (np. w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu lub w notatce z szacowania).

2) Podmioty będące zamawiającymi w rozumieniu Pzp w pierwszej kolejności dokonują szacowania wartości zamówienia zgodnie z przepisami tej ustawy, natomiast po stwierdzeniu, że szacunkowa wartość zamówienia ustalona na podstawie Pzp nie przekracza wartości, od której istnieje obowiązek stosowania Pzp, ustalają wartość zamówienia w ramach projektu.

3) Wyboru metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości zamówienia nie można dokonywać z zamiarem wyłączenia zamówienia z zakresu stosowania zasady konkurencyjności. Zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej.

52

Szacowanie wartości zamówienia

Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia

4) Obliczając szacunkową wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia trzech przesłanek (tożsamości):

- usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie (**tożsamość przedmiotowa**), przy czym tożsamość rodzajowa dostaw obejmuje dostawy podobne,
- możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie (**tożsamość czasowa**) (6),
- możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę (**tożsamość podmiotowa**).

Tożsamości należy rozumieć zgodnie z wykładnią przepisów Pzp dotyczących szacowania wartości zamówienia.

5) W przypadku udzielania zamówienia w częściach z określonych względów ekonomicznych, organizacyjnych, celowościowych – wartość zamówienia ustala się jako łączną wartość poszczególnych jego części. W przypadku, gdy łączna wartość części przekracza próg określony w sekcji 3.2.1 pkt 1 lit. a, zasadę konkurencyjności stosuje się do udzielenia każdej części zamówienia.

PRZYPIS 6:

W przypadku projektów dotyczących organizacji misji gospodarczych i targów wartość zamówienia na usługi hotelowe lub dostawę biletów lotniczych można szacować odrębnie dla każdego wydarzenia, o ile uzasadnia to charakter tych projektów.

53

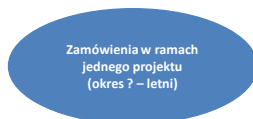
Wartość zamówienia na usługi hotelowe lub dostawę biletów lotniczych można szacować odrębnie dla każdego wydarzenia, o ile uzasadnia to charakter projektu.

Ustalanie wartości zamówienia przez zamawiających w rozumieniu PZP

Ustalanie wartości zamówienia przez podmiot, który nie jest zamawiającym w rozumieniu Pzp

Ustalanie wartości zamówienia przez podmiot, który jest zamawiającym w rozumieniu PZP ale wartość zamówienia nie przekracza kwoty 130 000 zł.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Zamówienia udzielane w ramach projektów Poddziałek beneficjentów wnioskodawcy programów polityki społecznej 2021-2027

54

Podobieństwo przedmiotowe i funkcjonalne zamówienia (nie tylko zbliżonych przedmiotowo zamówień, ale także tworzących funkcjonalną całość)

Tożsamość przedmiotowa zamówienia

Możesz udzielić zamówienia w tym samym czasie tj. masz wiedzę, że będziesz realizował określone zamówienia

Tożsamość czasowa

Całość zamówienia może zrealizować jeden wykonawca

Tożsamość podmiotowa

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Zamówienia udzielane w ramach projektów
Podjęć beneficjentów i wnioskodawcy programów polityki społecznej
2021-2027

55

Kryteria oceny ofert

Sekcja 3.2.2. Postępowanie o udzielenie zamówienia

16) Kryteria oceny ofert są formułowane w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, przy czym:

- każde kryterium oceny ofert musi być **związane z przedmiotem zamówienia**,
- każde kryterium i opis jego stosowania musi być sformułowane **w sposób jednoznaczny i zrozumiały**,
- wagi poszczególnych kryteriów powinny być określone w sposób umożliwiający **wybór najkorzystniejszej oferty**.

17) Kryteria oceny ofert, oprócz ceny lub kosztu, mogą obejmować:

- jakość, w tym parametry techniczne, właściwości estetyczne i funkcjonalne, dostępność, projektowanie dla wszystkich użytkowników, aspekty społeczne, środowiskowe i innowacyjne,
- organizację, kwalifikacje zawodowe i doświadczenie osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia,
- serwis posprzedażny oraz pomoc techniczną, warunki dostawy, takie jak termin dostawy, sposób dostawy oraz czas dostawy lub okres realizacji.

18) Kryteria oceny ofert **nie mogą dotyczyć** właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej oraz doświadczenia.

56

<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>

<https://szkol-bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>

<https://instrukcje.cst2021.gov.pl/?app=baza-konkurencyjnosci>

57

Nieprawidłowości

Każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczące stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii Europejskiej

Moment stwierdzenia nieprawidłowości:

przed złożeniem wniosku o płatność

przed zatwierdzeniem wniosku o płatność

po zatwierdzeniu wniosku o płatność

58

Kontrola wniosku o płatność beneficjenta

Kontrole w trakcie realizacji projektu
(planowane, doraźne)

Wizyty monitoringowe / Oględziny

Kontrole na zakończenie realizacji projektu

Kontrole trwałości projektu

59

Przykłady nieprawidłowości z dziedziny kwalifikowalności wydatków:

- Finansowanie z projektu wydatków nieprzewidzianych w budżecie projektu
- Angażowanie personelu projektu niespełniającego wymagań zapisanych we wniosku
- Brak śladu audytowego w dokumentacji
- Niepełna dokumentacja projektowa
- Błędy w oznaczeniu projektu
- Stosowanie nieaktualnych logotypów
- Błędy w szacowaniu wartości zamówienia
- Przyjmowanie ofert od wykonawców w formie papierowej/e-mailowej
- Angażowanie pracowników Beneficjenta na umowę zlecenia
- Przekroczenie limitu 276 h zaangażowania miesięcznego
- Składanie wniosków o płatność po terminie
- Zakupy niezwiązane z projektem, niecelowe, niegospodarne
- Nieosiąganie założonych w projekcie wskaźników
- Nieprzestrzeganie standardów dostępności
- Podejmowanie działań upowszechniających stereotypy
- Przyjmowanie do projektu uczestników/czki niespełniających kryteriów grupy docelowej
- Błędy w dokumentacji uczestników/czek

Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowych wydatków na lata 2021-2027

Załącznik - Stawki procentowe korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych stosowane w zamówieniach

Kategoria 1: Ogłoszenie o zamówieniu i specyfikacja istotnych warunków zamówienia					
Lp.	Rodzaj nieprawidłowości	Prawo krajowe dotyczące zamówień publicznych	Prawo Unii Europejskiej oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwanego dalej „TSUE” ¹⁶	Opis nieprawidłowości	Stawka procentowa
1	Nieopublikowanie ogłoszenia o zamówieniu lub niewyjasnienie	art. 81 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), zwaną dalej „Pzp”	art. 31 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1 z późn. zm.)	Ogłoszenie o zamówieniu nie zostało opublikowane zgodnie z odpowiednimi przepisami (np. publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, zwanym dalej „DZP” lub Biuletynie Zamówień Publicznych, zwanym dalej „BZP”), bądź	100%

¹⁶ Późniejsze szczególnie odnosi się do przepisów dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynacji procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz. Urz. UE L 134 z 30.04.2004, str. 1 z późn. zm.) i dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. Urz. UE L 134 z 30.04.2004, str. 114, z późn. zm.). Przedstawiona wykładnia może jednak być różniła między innymi dla przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1 z późn. zm.) oraz 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) oraz 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.).

Kategoria 1: Ogłoszenie o zamówieniu i specyfikacje istotnych warunków zamówienia

Kategoria 2: Kwalifikacja oferentów i ocena ofert

Kategoria 3: Realizacja zamówienia

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/prawo-i-dokumenty/wytyczne/projekt-wytycznych-dotyczacych-sposobu-korygowania-nieprawidlowych-wydatkow-na-lata-2021-2027/>

61

Uprozczone metody rozliczania wydatków

2014-2020	2021-2027
100 tys. EUR	<p>Częstsze stosowanie uproszczonych form rozliczenia kosztów</p> <p>Łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu (do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE10, aktualny na dzień ogłoszenia naboru), rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków. http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm</p> <p>Kwotę tę należy traktować jako maksymalne wsparcie publiczne, które ma zostać wypłacone na rzecz beneficjenta.</p>

63

SCO, Simplified Cost Options (SCOs), czyli łatwiejsze rozliczanie wydatków przez beneficjentów

O co chodzi?

Uproszczone opcje kosztów są **innowacyjnym sposobem zwrotu dotacji i pomocy zwrotnej** w ramach funduszy polityki spójności. **Zamiast zwracać „koszty rzeczywiste”,** uproszczone formy kosztów **umożliwiają zwrot wydatków zgodnie z wcześniej określonymi metodami opartymi na procesie, produktach lub wynikach.** Uproszczone formy kosztów mogą przybierać formę finansowania według **stawek zryczałtowanych, standardowych stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych.**

W związku z tym uproszczone opcje kosztów stanowią:

- znaczne zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno dla instytucji zarządzających, jak i beneficjentów;
- umożliwienie administracji przejścia od gromadzenia i weryfikacji dokumentów finansowych na osiąganie celów polityki (tj. koncentrowanie się na osiąganiu konkretnych produktów i rezultatów zamiast weryfikacji i kontroli faktycznie poniesionych kosztów);
- uproszczenie ścieżki audytu, zmniejszając w ten sposób ryzyko wystąpienia błędów i powodując mniejszą liczbę przerw/zawiesznień – oraz szybszy zwrot wydatków. Europejski Trybunał Obrachunkowy nie wykrył żadnych błędów w transakcjach z wykorzystaniem uproszczonych form kosztów;
- Dzięki temu uproszczonemu procesowi zarządzania korzystanie z uproszczonych form kosztów może ułatwić małym beneficjentom dostęp do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

<https://ec.europa.eu/>

Jak to zrobić?

W odniesieniu do okresu programowania 2021–2027 zasady stosowania uproszczonych form kosztów **określono w art. 51–56 i 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.**

Wytyczne dotyczące uproszczonych opcji kosztów (SCO) zawierają **wytyczne techniczne dotyczące trzech rodzajów kosztów uproszczonych** mających zastosowanie do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie programowania 2014–2020, w tym sposobów ich opracowywania i wykorzystywania.

Zasady określone w niniejszym dokumencie pozostają ważne w odniesieniu do stosowania uproszczonych form kosztów w okresie programowania 2021–2027.

<https://ec.europa.eu/>

W przypadku stosowania uproszczonych kosztów, koszty kwalifikowane są obliczane według ustalonej metody opartej na wynikach, rezultatach lub innych kosztach. **Śledzenie każdego euro wydatków współfinansowanych do poszczególnych dokumentów uzupełniających nie jest już wymagane:** jest to kluczowy punkt uproszczonych kosztów, ponieważ znacznie zmniejsza obciążenia administracyjne. Korzystanie z uproszczonych kosztów oznacza również, że zasoby ludzkie i administracyjne zaangażowane w wysiłek zarządzania funduszami ESI mogą skupić się bardziej na osiąganiu celów politycznych a nie koncentrują się na zbieraniu i weryfikacji dokumentów finansowych. Ułatwi to także dostęp małych beneficjentów do funduszy ESI dzięki uproszczeniu procesu zarządzania.

Koszty uproszczone przyczyniają się również do bardziej prawidłowego wykorzystania funduszy (niższy poziom błędów). Przez wiele lat Europejski Trybunał Obrachunkowy wielokrotnie zalecał Komisji zachęcanie i rozszerzanie stosowania kosztów uproszczonych, szczególnie w odniesieniu do EFS. W 2012 w raporcie DAS dla Trybunału obliczono, że 26% transakcji EFS były oparte na uproszczonych kosztach i nie wykryto nieprawidłowości.

ESF, ERDF, EAFRD, EMFF, CF

Roczne sprawozdanie z wykonania budżetu, 2013/C 331/01, Europejski Trybunał Obrachunkowy

s. 6 Wytyczne dotyczące opcji kosztów uproszczonych (SCO):
Finansowanie ryczałtowe, standardowa skala kosztów jednostkowych, stawki ryczałtowe

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ (...) mając na uwadze, co następuje:

(42)

W odniesieniu do dotacji przekazywanych beneficjentom, państwa członkowskie powinny w coraz większym stopniu korzystać z **uproszczonych metod** rozliczania wydatków. Próg w odniesieniu do obowiązkowego korzystania z **uproszczonych metod** rozliczania wydatków powinien być powiązany z łącznymi kosztami danej operacji, aby zapewnić identyczne traktowanie wszystkich operacji poniżej tego progu, niezależnie od tego, czy otrzymywane wsparcie ma charakter publiczny czy prywatny. W przypadku gdy instytucja zarządzająca zamierza zaproponować w naborze wniosków zastosowanie **uproszczonej metody rozliczania** wydatków, powinno być możliwe skonsultowanie się z komitetem monitorującym. Kwoty i stawki ustalane przez państwa członkowskie muszą mieć wiarygodne odzwierciedlenie w kosztach rzeczywistych. Okresowe dostosowania są dobrą praktyką w kontekście wdrażania programu wieloletniego w celu uwzględnienia czynników wpływających na stawki i kwoty. Aby ułatwić korzystanie z **uproszczonych metod rozliczania** wydatków, niniejsze rozporządzenie powinno również przewidywać metody i stawki, które mogą być stosowane bez wymogu przeprowadzania przez państwa członkowskie obliczeń lub określania metodyki.

TYTUŁ V

WSPARCIE FINANSOWE Z FUNDUSZY

ROZDZIAŁ II

Formy wsparcia ze strony państw członkowskich

Sekcja I

Formy dotacji

Artykuł 53

Formy dotacji

2. W przypadku gdy łączny koszt operacji **nie przekracza 200 000 EUR**, wkład przyznany beneficjentowi z **EFRR, EFS+, FST, FAMI, FBW i IZGW** przyjmuje formę **stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych, z wyjątkiem operacji, których wsparcie stanowi pomoc państwa**. W przypadku stosowania finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe jedynie kategorie kosztów, do których stosuje się daną stawkę ryczałtową, mogą być refundowane zgodnie z akapitem pierwszym lit. a).

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, **instytucja zarządzająca może zgodzić się na wyłączenie niektórych operacji w obszarze badań i innowacji z wymogu określonego w tym akapicie**, pod warunkiem że **komitet monitorujący wyraził uprzednią zgodę na takie wyłączenie**. Ponadto dodatki i wynagrodzenia wypłacane uczestnikom mogą być refundowane zgodnie z akapitem pierwszym lit. a).

Metody uproszczone

STAWKA JEDNOSTKOWA	KWOTA RYCZAŁTOWA	STAWKA RYCZAŁTOWA
<ol style="list-style-type: none"> 1. przebiega w oparciu o osiągnięte wskaźniki i postęp w realizacji projektu, 2. polega na sprawdzeniu czy zrealizowane zostały zadeklarowane działania i osiągnięte wskaźniki określone w umowie, 3. rozliczenie następuje wg przyjętej stawki, w zależności od faktycznej ilości wykonanych usług.	<ol style="list-style-type: none"> 1. polega na sprawdzeniu czy zrealizowane zostały zadeklarowane działania i osiągnięte wskaźniki określone w umowie, 2. rozliczenie jest uzależnione od zrealizowania działania, 3. jeżeli projekt zakłada realizację poszczególnych etapów działania, które objęte są kilkoma kwotami, rozliczenie może następować w etapach 0 lub 1 - w przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników objętych kwotą ryczałtową, dana kwota uznawana jest za niekwalifikowalną. 4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. polega na sprawdzeniu czy prawidłowo zastosowano określoną wysokość stawki, 2. czy prawidłowo wskazano kwotę będącą podstawą wyliczeń

69

UPROSZCZENIA W PROJEKCIE

- nie ma zastosowania zasada faktycznego poniesienia wydatku,
- nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych na potrzeby projektu (rozliczana jest kwota ryczałtowa, stawka jednostkowa a nie poszczególne wydatki),
- nie ma obowiązku prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego projektu,
- nie ma obowiązku przesyłania w CST2021 in. dot. personelu,
- nie mają zastosowania procedury dot. zamówień udzielanych w ramach projektów – zasada konkurencyjności

70

Katalog kosztów pośrednich i zasady ich rozliczania

Podrozdział 3.12. Koszty pośrednie

- 1) Koszty pośrednie projektu są kwalifikowalne, chyba że co innego stanowią program, SZOP, wytyczne, regulamin wyboru projektów lub umowa o dofinansowanie projektu.
- 2) Katalog kosztów pośrednich projektu **EFRR/FS/FST** definiuje właściwa IZ. Katalog ten obejmuje w szczególności:
- 3) Koszty pośrednie **projektu EFS+** stanowią następujące koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu:
  - a) koszty **koordynatora lub kierownika** projektu oraz innego personelu bezpośrednio angażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym koszty wynagrodzenia tych osób, wyposażenia ich stanowiska pracy, ich przejazdów, delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
  - b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
  - c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
  - d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowego),
  - e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
  - f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
  - g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.), z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego,

h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,

i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za sprzątanie, ochronę, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,

j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,

k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),

l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,

m) koszty ubezpieczeń majątkowych.

Test końcowy i ankieta

Sesja pytań i odpowiedzi

Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie

- facebook.com/wupszczecin
- youtube.com/@WUPSzczecin1
- twitter.com/wup_szczecin
- efs@wup.pl

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę
Mirosław Ciołek

Trener

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie**
ul. A. Mickiewicza 41
70-383 Szczecin
tel. + 48 91 42 56 100
e-mail: sekretariat@wup.pl

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Pomorze
Zachodnie